

**OIKEUDENKÄYNTIAVUSTAJAN LASKUN, TODISTELUKUSTANNUSTEN YM. TUOMIOIS-
TUNTEN MÄÄRÄMIEN PALKKIOIDEN MAKSAMINEN VALTION VAROISTA**

Toimivalta	Asetus yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista (359/1998) 17 § Asetus valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista (813/1972) 19 § Asetus eräistä veri- ja muita periytyviä ominaisuuksia koskevista tutkimuksista (674/1976) 11 § 4
Voimassaoloaika	1.1.2002 lukien toistaiseksi
Kumoaa	OM:n ohje 550/33/2000 (annettu 18.2.2000)
Vastaanottaja	Tuomioistuimet, kihlakunnanvirastojen poliisilaitokset, oikeusaputoimistot, lastenvalvojat, kuntien sosiaalihuollon viranomaiset, Virallinen lehti, Suomen Asianajajaliitto ry., työneuvosto

Oikeusministeriön Hämeenlinnan maksukeskus maksaa maksuttoman oikeudenkäynnin saaneille määrättyjen oikeudenkäyntiavustajien, yleistä oikeusapua saaneille määrättyjen yksityisten avustajien ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 2 luvun 1, 1a ja 3 §:n nojalla määrätyn puolustajan, asianomistajan oikeudenkäyntiavustajan ja tukihenkilön laskut, rikoslain 9 luvun 1 a §:n nojalla korvattavat oikeudenkäyntikulut, eräitä muita tuomioistuinten määräämiä palkkioita ja kulukorvauksia sekä valtion varoista maksettavat todistelukustannukset.

Oikeusministeriö ei 1.1.1996 lähtien ole maksanut poliisipiireille korvauksia tuomioistuinkäsittelyyn tuotavaksi määrätyn henkilön noutokustannuksista. Näiden kustannusten vaatimisesta, maksamisesta ja korvaamisesta valtiolle on annettu oikeusministeriön ohje 3993/31/95, 20.12.1995 ja sisäasiainministeriön ohje 18/011/95, 19.12.1995, jotka ovat edelleen voimassa.

Soveltamisala

Tätä ohjetta noudatetaan maksettaessa palkkioita tai kulujen korvauksia muun muassa seuraavien säädösten nojalla (täydellisempi luettelo on oikeusministeriön hallinnonalan talousarvion tilijaottelussa):

- L yleisestä oikeusavusta (104/1998)
- L maksuttomasta oikeudenkäynnistä (105/1998)
- L oikeudenkäynnistä rikosasioissa 2 luku 10 § ja 9 luku 1 a §(107/1998)
- A yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista (359/1998)
- L yksityishenkilön velkajärjestelystä (57/1993)
- L ja A valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista (666/1972 ja (813/1972)
- L eräistä veri- ja muita periytyviä ominaisuuksia koskevista tutkimuksista (702/1975) 6 ja 7 § sekä asetus (674/1976) 9 ja 11 §
ja L ja A lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta (619/1996 ja 729/1996)
- Kielil (148/1922) 23 § ja asetus kielilain täytäntöönpanosta (311/1922) 6 §

Oikeudenkäyntiavustajan, puolustajan ja tukihenkilön palkkiot ja kulukorvaukset

Asetuksessa yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista säädetään avustajan, puolustajan ja tukihenkilön laskun tietosisällöstä ja tuomioistuimen tuomioon tai päätökseen merkittävistä tiedoista. Asetuksella säädetyn lisäksi oikeusministeriö antaa seuraavat ohjeet laskuun merkittävistä tiedoista ja laskun käsittelystä.

Avustajan (ei koske yleistä oikeusavustajaa), puolustajan ja tukihenkilön (jäljempänä *korvauksen saajan*) on annettava tuomioistuimelle **jokaisesta avustettavastaan erikseen kahtena kappaleena lasku.**

Tuomioistuimien lähettää Hämeenlinnan **maksukeskukseen alkuperäisen** laskun. Tuomioistuimien merkitsee laskuun seuraavat maksettavat määrät:

- palkkio ilman arvonlisäveroa
- matkakulut ilman arvonlisäveroa
- muut kulut ilman arvonlisäveroa
- palkkio, matkakulut ja muut kulut yhteensä ilman arvonlisäveroa
- maksettava arvonlisävero
- maksettava palkkiota, matkakuluja, muita kuluja ja arvonlisäveroa yhteensä.

Arvonlisävero

Maksettavaa arvonlisäveroa laskettaessa on otettava huomioon seuraavat seikat:

- Arvonlisäverovelvollisen korvauksen saajan laskusta tulee arvonlisäveroasetuksen (50/1994) 4 §:n mukaan näkyä merkintä "ALV rek."
- Laskusta tulee näkyä myös suoritettavan veron rahamäärä.
- Jos laskuun sisältyy arvonlisäverottomia eriä, ne on laskussa eriteltävä (niihin kohtiin laskussa merkitään ALV 0 %). Esimerkiksi avustajan päämiehen puolesta suorittamat viranomaismaksut (käsittelymaksu, otteet jne.) eivät sisällä arvonlisäveroa. Niistä avustajan kulueristä ei myöskään makseta arvonlisäveroa.
- Jos laskusta puuttuu selvitys arvonlisäveron määrästä, se on erikseen vaadittava.

Muihin kuluihin kuin viranomaismaksuihin sisältyy yleensä arvonlisäveroa. Arvonlisäverovelvollinen korvauksen saaja maksaa arvonlisäveroa matkakuluista (myös kilometrikorvaukset oman auton käytöstä).

Arvonlisäverovelvollisen korvauksen saajan maksamista kuluista vähennetään maksettu arvonlisävero (esim. matkalippujen [lento, taksi, bussi ja juna] hintoihin sisältyy 8 % arvonlisäveroa). Näin saatuun erotukseen (kulut ilman arvonlisäveroa) lisätään palkkio. Tästä summasta maksetaan 22 % arvonlisäveroa.

Tilastotiedot

Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain nojalla määrättyjen avustajien ja yleisestä oikeusavusta annetun lain nojalla määrättyjen yksityisten avustajien laskuihin tuomioistuimien merkitsee tilastotietojen keräämistä varten seuraavat tiedot:

- tuomioistuimen tunnuksen, vastuualuekoodin ja tuomioistuimen osaston;
- pakkokeino- ja rikosasioissa asian menettelytapakoodin (diaaritunnuksen), vireilletulovuoden ja diaarinumeron asiaa käsittelevässä tuomioistuimessa. Niissä rikosasioissa, joissa maksetaan ROL 2 luvun mukaiselle asianomistajan avusta-

jalle tai tukihenkilölle korvausta, diaaritunnukseksi merkitään RA. Näiden asioiden menot maksetaan eri määrärahasta.

- riita- ja hakemusasioissa TUOMAS-järjestelmän diaarinumeron ja menettelytapa-koodin
- asianosaisaseman kyseisessä oikeusasteessa
- tiedon korvauksen saajasta: avustaja, puolustaja, selvittäjä, tulkki tms. ja korvauksen saajan kelpoisuuden. Tulkeista ei merkitä kelpoisuutta.
- tiedon onko maksuton oikeudenkäynti/yleinen oikeusapu myönnetty korvauksetta tai osakorvausta vastaan sekä
- asian ratkaisuvaiheen.

Velkaselvittäjät

Yksityishenkilön velkajärjestelyasioissa selvittäjälle maksettavissa palkkioissa ja kuluissa noudatetaan edellä kerrottua menettelyä.

Taannehtivasti myönnetty yleinen oikeusapu ja maksuton oikeudenkäynti

Yleisestä oikeusavusta annetun lain 10 §:n 3 momentin ja 18 §:n 1 momentin tai maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain 16 §:n 2 momentin nojalla taannehti-van edun saaneelle maksettavat korvaukset maksetaan soveltuvin osin noudattaen samaa menettelyä kuin edellä on kerrottu.

Laskun hyväksymistiedot

Tuomioistuimen puheenjohtaja, jäsen, notaari tai tehtävään asianmukaisesti määrätty muu virkamies (esim. esittelijä) hyväksyy allekirjoituksellaan korvauksen saajan laskun tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti maksettavaksi. Hyväksyminen sisältää myös numero- ja asiatarkastuksen (OM:n taloussääntö 1.4.1998 29 § 2 mom.).

Laskun hyväksyjä vastaa maksatustietojen oikeellisuudesta.

Kun korvauksen saaja on kirjoittanut laskunsa oikeusministeriön painattamalle las-kulomakkeelle, hyväksymismerkinnät tehdään laskulomakkeen alaosaan painettuihin kenttiin. Jos korvauksen saaja on kirjoittanut laskun omalle laskulomakkeelleen, hyväksymis- ja tilastotietojen merkitsemistä varten laskun päälle niitataan oikeusmi-nisteriön laskulomakkeen päällimmäinen sivu, jolle merkitään maksettavat määrät ja muut tuomioistuimessa laskuun merkittävät tiedot.

Tuomioistuimia pyydetään kaikissa tapauksissa toimittamaan maksun saajan alkupe-räinen lasku Hämeenlinnan maksukeskukseen. Siitä on eräissä tapauksissa apua selvitetäessä kenelle suoritus pitää maksaa.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuimessa käsiteltävässä asiassa yleistä oikeusapua saava vapautuu kuluista siten kuin maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetun lain 7-9 §:ssä säädetään (Laki yleisestä oikeusavusta, 2 §). Menettely on sama kuin maksuttomassa oikeudenkäyn-nissä. Käsittely- ja tuomioistuinmaksuja ei peritä yleistä oikeusapua saavalta, vaan tuomioistuin antaa toimituskirjat maksutta. Näin menetellään riippumatta siitä, antaa-ko yleistä oikeusapua yksityinen asiamies tai yleinen oikeusavustaja.

Tuomioistuinmaksuja ei peritä silloinkaan, kun asiakas on saanut yleisen oikeusavun tai maksuttoman oikeudenkäynnin osakorvauksella (MOL 7 §).

Maksuttoman oikeudenkäynnin tai yleisen oikeusavun saaneen vastapuolen korvausten perintä

Yleisestä oikeusavusta annetun lain 24 §:n mukaan oikeusavun saajan vastapuoli on jutun hävitessään velvoitettava korvaamaan valtiolle oikeusavun saajan oikeudenkäyntikulut. Valtion oikeusaputoimisto ilmoittaa vaatimansa korvauksen määrän esittämällä tuomioistuimelle laskun. Oikeusaputoimistot ovat nettobudjetoituja, joten ne perivät nämä korvaukset itse ja tuomioistuin tallentaa ne kuten yksityisoikeudelliset korvaukset. Perintää varten oikeusaputoimistolle annetaan tuomioistuimen päätöksestä lyhennysjäljennös täytäntöönpanoasiakirjaksi maksutta.

Oikeusaputoimiston oikeudelle jättämiä laskuja ei pidä toimittaa Hämeenlinnan maksukeskukselle.

Jos avustajaksi on määrätty yksityinen asiamies, hänen asiakkaansa vastapuolen valtiolle maksettaviksi määrätty korvaukset perii oikeusrekisterikeskus.

Ostavastuuosuuden perintä

Kun yksityinen asiamies on ollut määrättynä avustajana maksuttomassa oikeudenkäynnissä tai yleisessä oikeusavussa, jossa etu on myönnetty osittain, oikeusrekisterikeskus perii asianosaisen omavastuuosuudet valtiolle tuomiolauselman välityksellä.

Oikeusaputoimistot perivät asiakkaidensa omavastuuosuudet itse.

Hämeenlinnan maksukeskukselle lähetettävään laskulomakkeeseen merkittävä tieto "korvauksetta" tai "osakorvausta vastaan" on vain tilastotieto.

Syytteestä vapautetun oikeudenkäyntikulukorvaus valtion varoista

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 9 luvun 1 a §:n (107/1998) mukaisten korvausten maksaminen valtion varoista on ohjeistettu kirjeellä yleisille tuomioistuimille 18.2.2000 Dno 549/31/2000 OM. Kirjeen liitteenä on kopioitava lomake, jolla toimitetaan tiedot maksettavista lainvoimaisista korvauksista Hämeenlinnan maksukeskukselle. Näitä korvauksia varten on oma määräraha, jonka vuoksi ne on ilmoitettava omalla lomakkeellaan.

Kun tuomioistuin hylkää syytteen tai muuten soveltaa ROL 9:1a §:ää asiassa, jossa vastaajalle on myönnetty maksuton oikeudenkäynti tai yleistä oikeusapua osakorvausta vastaan, menetellään seuraavasti:

Tuomiolauselmajärjestelmään kirjoitetaan normaalisti erittely siitä, mitä valtion varoista maksetaan yleisen oikeusavun tai maksuttoman oikeudenkäynnin perusteella, ja mikä on vastaajan osuus näistä oikeudenkäyntikuluista. Lisäksi todetaan, että koska vastaajalla on oikeudenkäynnistä rikosasiassa annetun lain 9 luvun 1a §:n perusteella oikeus saada oikeudenkäyntikulunsa korvattaviksi valtion varoista, hänen omavastuuosuutensa jää valtion vahingoksi.

Jos valtiolle, oikeusrekisterikeskukselle, ei jää asiassa mitään perittävää, edellä mainittu saatavan kuittauslausunto kirjoitetaan tuomiolauselmajärjestelmän kentälle 80M0. Jos oikeusrekisterikeskukselle jää jotain perittävää, perittävä osuus talletetaan normaalina korvauksena kentälle 8010, jolle tallennetaan myös lausunto kuittauksesta.

Jos ROL:n perusteella on valtion varoista suoritettava vastaajalle lisäksi esim. matkakorvauksia ja korvaus ansionmenetyksestä, nämä ilmoitetaan Hämeenlinnan maksukeskukselle lomakkeella sitten, kun tuomio on lainvoimainen.

Jos ylempi tuomioistuin muuttaa alemman asteen päätöstä siten, että vastaaja tuomitaan, se määrää vastaajan suorittamaan omavastuuosuuttaan vastaavan korvauksen oikeudenkäyntikuluistaan myös alempien oikeusasteiden osalta. Tällöin oikeusrekisterikeskus perii tuomiolauselmajärjestelmään perittäväksi viedyn valtiolle tuomitun korvauksen.

Käännöspalkkiot, tulkin ja asiantuntijan palkkiot

Tuomioistuimen kielilain tai kansainvälistä oikeusapua koskevan lainsäädännön tai yleisestä oikeusavusta annetun lain nojalla määräämät käännöspalkkiot sekä tulkin ja asiantuntijan palkkiot maksetaan soveltuvin osin siten kuin oikeudenkäyntiavustajan laskut. (Ks. myös OM:n kirje tuomioistuimille ja syyttäjyksiköille 12.3.1999 Dno 777/531/99OM Kansainväliset tiedoksiannot rikos- ja siviiliasioissa, asiakirjojen kääntäminen ja tulkkaus sekä niiden kustannukset). Tuomioistuin sopii tulkin tai kääntäjän kanssa palkkion määrästä tehtäväksiannon yhteydessä. Palkkioiden määrää ei ole kilpailulainsäädännön vuoksi säännelty.

Jos tulkki, kääntäjä tms. ei ole toimittanut omaa laskuaan tuomioistuimeen, lasku kirjoitetaan laskulomakkeelle (oikeudenkäyntikustannuslomake nro 2). Laskulomakkeen voi antaa tulkille tms. täyttämistä varten jo silloin kun tehtävästä sovitaan.

Isyystutkimukset, sovittelijan palkkiot ym.

Eräistä veri- ja muita periytyviä ominaisuuksia koskevista tutkimuksista annetun lain ja asetuksen, lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan tuomion täytäntöönpanosta annettujen lain ja asetuksen sekä ulkomailla annetun elatusapua koskevan päätöksen tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta annetun lain nojalla määrättävät korvaukset ja palkkiot maksaa oikeusministeriön Hämeenlinnan maksukeskus. Laskut toimitetaan maksukeskukselle siten kuin ao. asetuksissa on säädetty.

Isyystutkimuksista näytteen ottajalle (terveyskeskus tai yksityinen laboratorio) ja tutkimuslaitokselle valtion varoista maksettavat korvaukset on säännelty asetuksella. Jos tutkittava henkilö menee ottamaan näytteen yksityiseen laboratorioon, hän joutuu itse maksamaan valtion varoista maksettavan korvauksen ylittävän määrän laskusta.

Kun näyte otetaan terveyskeskuksessa, terveyskeskus saa periä vain asetuksen mukaisen korvauksen. Näistä käynneistä ei saa periä terveyskeskusmaksua, koska kysymyksessä ei ole maksulain tarkoittama avosairaanhoitokäynti.

Hämeenlinnan maksukeskus maksaa edellä sanotun mukaisesti myös asetuksen 729/1996 13 § 2 momentissa oikeusministeriön maksettaviksi säädetyt korvaukset.

Eläkemaksut oikeusministeriön maksamista palkkioista

Oikeusministeriön maksamat muut kuin Tael:n piiriin kuuluvat tulkkien palkkiot kuuluvat valtion eläketurvan piiriin 1.1.1998 alkaen joko valtion eläkelain tai kuu-kautta lyhyempien valtion palvelussuhteiden eläketurvan järjestämistä koskevan lain mukaisesti.

Yleisen oikeusavun ja maksuttoman oikeudenkäynnin palkkioperusteista annetun asetuksen 16 §:n mukaisesti avustajat sekä muut maksun saajat ovat velvolliset itse huolehtimaan siitä, että Hämeenlinnan maksukeskuksella on käytettävissään maksu-hetkellä voimassaolevat verotustiedot.

Maksun saaja maksaa yrittäjäeläkettä

Jos maksun saajaa **ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin**, hänen tulee ilmoittaa eläketietonsa Hämeenlinnan maksukeskukselle. Jos maksun saaja kuuluu yrittäjään eläkevakuutuksen piiriin, hänen pitää lähettää maksukeskukseen työeläke-laitoksensa **todistus** yrittäjään eläkelain mukaisesta **voimassaolevasta vakuutuk-sesta** ja sen toimialasta.

Maksun saaja ei maksa yrittäjäeläkettä

Jos maksun saajaa ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin eikä hän kuulu yrittäjään eläkelain piiriin, hänen pitää ilmoittaa se maksukeskukselle vapaamuotoisella kirjeel-lä.

Valtion varoista maksettavat todistelukustannukset

Tuomioistuimet

Kun todistajalle maksetaan todistelukustannusten korvausta valtion varoista, tuomi-oistuimessa täytetään oikeudenkäyntikustannuslomake numero 1, jolla Hämeenlin-nan maksukeskukselle ilmoitetaan korvauksen saajan maksatustiedot. Korvausten määrissä noudatetaan valtion virkaehtosopimuksen matkustussääntöä.

Lomake on tarkoitettu annettavaksi todistajalle ennen tuomioistuimeen saapumista esim. haastemiehen tai avustajan välityksellä. Tällöin tuomioistuin saa henkilö- ja pankkitilitiedoin varustetun lomakkeen oikeudenistunnossa. Jos todistaja ei ole saanut lomaketta täytettäväksi eikä hän oikeudessa muista pankkitilinsä numeroa tai hän on ehtinyt poistua oikeudenistunnosta ennen kuin on ilmoittanut pankkitilitieton-sa, lomakkeelle merkitään hänen henkilötunnuksensa ja täydellinen postiosoite.

Tuomioistuinten tulee huolehtia että kaikki lomakkeen tiedot ovat niin selvästi merki-tyt ettei niitä tarvitse tarkistaa ja täydennyttää jälkeempään. Maksukeskusta varten lomakkeeseen lisätään tuomioistuimen tiedot ja maksettava rahamäärä. Lomakkeen jäljennöskappaletta voidaan käyttää memoriaalin apuna.

Lomakkeen allekirjoittaja (tuomioistuimen puheenjohtaja, jäsen, esittelijä, notaari tai tehtävään asianmukaisesti määrätty muu virkamies) hyväksyy menon. Lomakkeen päällimmäinen kappale lähetetään Hämeenlinnan maksukeskukseen ja jäljennöskappale jää tuomioistuimelle.

Lomakkeen allekirjoittaja vastaa maksatustietojen oikeellisuudesta.

Todistelukustannukset voidaan kuitenkin oikeuden harkinnan mukaan maksaa heti tuomioistuimessa, jos siihen on erityinen syy. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että todistaja tarvitsee paluumatkaa varten välittömästi rahaa tai sitä että hänelle tuottaa vaikeuksia korvauksen nostaminen pankista. Tällöin korvaus maksetaan käteisenä tuomioistuimen kassasta.

Kassasta maksun menotositteena käytetään edellä mainittua lomaketta, joka täytetään normaaliin tapaan. Lomakkeeseen otetaan korvauksen saajan kuittaus, jota varten todistelukorvauslomake niitataan A4-arkille. Näin menetellen lomakkeelle mahtuvat myös tarvittavat kirjanpidon merkinnät.

Käteisenä maksettu todistelukorvaus siirretään viraston sisäisten suoritusten tilin välityksellä Hämeenlinnan maksukeskuksen menoksi. Tuomioistuimessa meno kirjataan tilin 19952 debetiin ja kassatilin krediin. Tuomioistuin lähettää Hämeenlinnan maksukeskukseen tositteeksi kopion todistelukorvauslomakkeesta, jossa on saajan kuittaus.

Poliisilaitokset

Todistajalle maksettavasta **todistelukustannusten ennakosta** tehdään päätös kihlakunnanviraston poliisilaitoksella. Päätökset kirjoitetaan käyttäen tietokoneen näytöllä täytettävää sähköistä lomaketta. Lomake on neliosainen. Jokainen osa on allekirjoitettava.

Ennakot maksetaan ensisijaisesti **tilisiirtoina**. Jos ennakonsaajalla ei ole pankkitiliä, ennako maksetaan hänelle maksuosoituksena. Silloin kun ennakonsaaja tulee hakemaan ennakkoa niin myöhään ennen oikeuteen menoa, että kumpaakaan edellä mainituista maksutavoista ei ehditä käyttää, hänelle maksetaan ennako poliisilaitoksen kassasta. Ennakoita maksetaan kassasta vain virka-aikana.

Poliisilaitokset voivat myös tilata matkatoimistosta ennakonsaajan matkaansa varten tarvitsemat matkaliput, hotellimajoitukset ym. Näin menetellen ennakonsaajalle tarvitsee maksaa vain myönnetty ennako toimeentulokustannuksista (päiväraha). Tällöin poliisilaitos pyytää matkatoimiston laskun itselleen. Lasku hyväksytään poliisilaitoksella ja lähetetään Hämeenlinnan maksukeskukseen maksettavaksi. Laskun mukana lähetetään kappale ennakkopäätöksestä, johon matkatoimiston laskun loppusumma on merkitty kohtaan ”Ennakkoa myönnetty matkakustannuksiin”.

Käytetty maksutapa ja mahdollinen matkalippujen hankkiminen merkitään lomakkeelle rastilla.

Poliisilaitos faksaa täytetyn ja allekirjoitetun lomakkeen kappaleen tiedoksi tuomioistuimelle ja maksamista varten Hämeenlinnan maksukeskukselle.

Hämeenlinnan maksukeskus maksaa ennakonsaajalle tilisiirron tai maksuosoituksen. Kun ennako on maksettu poliisilaitoksen kassasta, poliisilaitos täyttää lomakkeella olevan laskun, jonka maksukeskus maksaa poliisilaitoksen tilille.

Todistelukustannusten perintä takaisin valtiolle

Jos tuomioistuimen maksettavaksi määräämää todistelukustannusten korvausta alennetaan muutoksenhakutuomioistuimessa tai jos tuomioistuin määrää ennakkomaksun suoritettavaksi takaisin, se peritään noudattaen valtiolle tuomittavien korvausten perintään sovellettavaa menettelyä eli tuomiolauselman välityksellä.

Todistelukustannusten korvausten verottomuus

Tuloverolain (1535/1992) 92 §:n 1 momentin 20 kohdan valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista annetun lain nojalla saatua korvausta matka- ja toimeentulokustannuksista sekä taloudellisesta menetyksestä ei katsota veronalaiseksi tuloksi. Tämä tulee taloudellisesta menetyksestä tuomittavan korvauksen määrää harkittaessa ottaa huomioon.

Ulkomailta kutsuttavien todistajien ja asianomistajien matkajärjestelyt ja korvaukset

Kun tuomioistuin kutsuu todistajan tai henkilökohtaisesti saapumaan velvoittamansa asianomistajan ulkomailta ja kun kutsutulla on oikeus saada valtiolta korvaus matkaym. kuluistaan, tuomioistuin voi matkan järjestelyissä käyttää matkatoimistoa apunaan. Tuomioistuimesta ilmoitetaan matkatoimistoon todistajan tai asianomistajan lähtöpaikka ja se ajankohta milloin hänen on oltava tuomioistuimen käytettävissä. Samoin ilmoitetaan milloin henkilö voi poistua. Matkatoimisto tekee myös mahdollisesti tarvittavat hotellivaraukset. Matkatoimisto tekee matkasuunnitelman, jonka perusteella tuomioistuin voi esim. laskea todistajalle tai asianomistajalle maksettavat päivärahat.

Todistajalle tai asianomistajalle toimitetaan tarkoituksenmukaisella tavalla matkaliput, esimerkiksi ne toimitetaan hänen asuinpaikkaansa lähellä olevaan matkatoimistoon.

Matkatoimisto lähettää tuomioistuimelle laskun todistajan tai asianomistajan matka- ja hotellikustannuksista. Tuomioistuimessa lasku hyväksytään ja lähetetään se maksettavaksi Hämeenlinnan maksukeskukseen.

Jos todistajalle tai asianomistajalle on tarpeellista maksaa päivärahaa ennakoon, sitä varten tuomioistuin ilmoittaa Hämeenlinnan maksukeskukselle todistajan tai asianomistajan yksityiskohtaiset henkilötiedot ja pankkiyhteystiedot. Hämeenlinnan maksukeskus maksaa ennakon todistajan tai asianomistajan pankkiin tai muutoin. Näissä kansainvälisissä maksuissa on huomattava, että niiden pitää olla maksukeskuksessa maksettavana viimeistään kuukautta ennen kuin todistajan tai asianomistajan pitäisi saada rahat käyttöönsä. Vain näin pitkällä varoajalla voidaan varmistaa että todistaja tai asianomistaja saa rahat ajoissa.

Eräät Virallisen lehden kuulutusmaksut

Kun syyttäjä on tehnyt hakemuksen kadonneen tai onnettomuudessa kuolleen/hävinneen henkilön kuolleeksi julistamisesta ja kuulutus tästä julkaistaan Virallisessa lehdessä, laskuttaa Virallinen lehti Hämeenlinnan maksukeskusta, joka tarkastaa laskun ja maksaa sen.

Virallinen lehti laskuttaa Hämeenlinnan maksukeskusta myös ositusten ja lahjoitusten rekisteröintien kuulutuksista.

Lomakkeet

Oikeusministeriö on vahvistanut seuraavat oikeudenkäyntikustannuslomakkeiden kaavat:

- Valtion varoista maksettavat todistelukustannukset (lomake nro 1)
- Lasku (lomake nro 2)
- Oikeudenkäyntikustannuslomakkeiden lähete (lomake nro 3).

Tuomioistuimet tilaavat lomakkeita maksutta Edita Oyj:stä. Oikeudenkäyntiavustajat, puolustajat, tukihenkilöt, tulkit, kääntäjät, sovittelijat ym. saavat tarvitsemansa lomakkeet tuomioistuimista.

Laskujen ja oikeudenkäyntikustannuslomakkeiden lähettäminen Hämeenlinnan maksukeskukseen

Laskuja ja lomakkeita valtion varoista maksettavista todistelukustannuksista lähetetään Hämeenlinnan maksukeskukseen mahdollisimman usein, **mielellään päivittäin mutta kuitenkin vähintään kerran viikossa**. Kun tuomioistuimet lähettävät maksettavat laskut ym. mahdollisimman nopeasti maksukeskukseen, maksut välittyvät niiden saajille nopeammin.

Lähetäessään Hämeenlinnan maksukeskukseen em. lomakkeita tuomioistuimet käyttävät oikeudenkäyntikustannuslomakkeiden lähetettä (lomake nro 3).

Tiedustelut

Oikeusministeriön Hämeenlinnan maksukeskuksen osoite on

Oikeusministeriö
Hämeenlinnan maksukeskus
PL 620
13111 HÄMEENLINNA

Maksuihin liittyviä asioita voi tiedustella maksukeskuksen puhelinnumerosta (03) 622 3646 tai maksukeskuksen toiminnasta vastaavalta taloustarkastaja Anja Leinolta, puhelin (03) 622 3648. Maksukeskuksen telekopionumero on (03) 622 3702.

Osastopäällikkö
Hallitusneuvos

Tuomo Rapola

Taloustarkastaja

Anja Leino